

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetmények intézendők.

Az adófizető polgárok érdekének lelkiismeretes megvédése, az adó-kivető bizottság által.

Nem szándékunk magát az intézményt megtámadni, mert azt készséggel elismerjük, hogy azok a tényezők, kik a nemzet érdekében legjobb tudásuk és tehetségük arányában iparkodnak közreműködni, egy-egy létesítendő törvény gyakorlati czélszerűségét előmozdítani, hogy azok nem azon nemes intentiótól lennének áthatva, hogy a közönség jól felfogott érdeke ne lebegne szemeik előtt.

De mit ér az, ha a gyakorlati életben a törvényt félremagyarázzák és nem aszerint lesz végrehajtva a végrehajtó közegek által a mint az czéloztatik, hanem az egyes contárok egyéni felfogása, avagy a boszu és rossz akarat által engedett önkényeknek van kitéve.

Mindenekelőtt határozottan ki kell jelentenünk, hogy az itt működött adó-kivető bizottságnak még csak halvány fogalma sincs a törvény azon intézkedéseiről, melyek az adó-kivető bizottság működését szabályozza és előírja, mert, ha legkisebb érzékkel bírnának aziránt, avagy csak átolvasásra méltalták volna, kötve hisszük, hogy fontos hivatásuknak oly értelmet kölcsönöznének, mint a milyen ellen-

tétes eljárást tanusítottak az adózó közönség érdeke ellen.

Maga az elnök ur, kinek elsősorban volna kötelessége mint ügyvédnek a törvényt eó ipsó tudni, minden észrevétel nélkül türi, hogy az adó-kivető bizottsági tagok az államkincstár képviselője kezébe teszik le az előirt esküt, ki éppen olyan fél ott, mint bármely adózó polgár, ki a bizottság előtt megjelenik; ha tehát az elnök ur maga ennyire ismeri hivatását s kötelességét, könnyen ellehet képzelni a többi tagokról, hogy mily fogalmakkal vannak felruházva a törvény helyes magyarázata iránt.

Már most, hogy milyen hátránnyal bír az adófizető közönségre az, hogy ily egyének képviselik érdekeiket, az mindenki előtt tisztában áll, de még sokkal nagyobb csapás az, ha az adó-kivető bizottságnak olyan tagja van, mint Herke Ferencz ur, ki nem úgy fogja fel hivatását s kötelességét, hogy ő voltaképen azért lett annak a bizottságnak tagja, hogy az adófizető polgárok jogos érdekét védelmezze az államkincstár képviselőjének esetleges tulkapásai ellen, hanem az illető adófizető polgárnak már előzőleg a levőből vett adatok alapján legalább 100 százalékkal emelt adóját nem hogy sokálná s mint a ki a helyi viszonyokat nagyon is jól ismeri, azon megbotránkozna, hanem tulkevésnek tartja az illetővel szemben azt.

Midőn pedig az ő bőréről van szó, Hazafi Verai János költő módjára szavalatokban tör ki s ekkor a rögeszmék által kergetve oly magas legiokban szárnyalja magát tul, hogy először önmaga elmélkedik azon, hogy ugyan mit is beszélt, vagy mások megértették-e? mig végre oda lukad ki, hogy ő mint az államnak jó polgára az előirányzott 312 frt jövedelem után megállapított adót nem sokalja s azt el is fogadja.

Ha mi is az ő álláspontjára helyezkednénk, ugy valóban el kellene ismerni, hogy talán az egész országban nincsen még egy olyan áldozatkész adófizető mint ő, mint a hogy bajosan hisszük el a jelenlegi nyomott viszonyoknál fogva, hogy kivétel nélkül mindenki tulsoknak ne tartaná a közterheket.

Hogy Herke Ferencz ur megszokott burnirozottsága másokat félre ne vezessen, szükségesnek tartjuk vele szemben kijelenteni azt az elvitázhatlan tény, hogy még a „Keresztény Gözmalom Részvénytársaság“ mint nyilvános számadásra kötelezett hasonnemű üzlet, melynek erősen küzdeni kell a mellette létesített concurens üzlettel is, a kiadott mérleg adatai alapján közel 1000 frt adóval lesz megróva, eddig az ő üzlete csupán 312 frt után lesz megadóztatva.

Ezt tudva bizonyára senkit sem lep meg Herke Ferencz ur kijelentése, hanem annál inkább megbotránkozik

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Mennyi ábránd....

Mennyi ábránd, mennyi bánat
Mely szivemben egyre támad
Minden ábránd egy csalódás
Mind megannyi bánat forrás.

Bánat forrás, bánat patak,
— Bánat folyó — egyre dagad
Az én szivem bánat tenger
Bánatában, oly lassan ver.

Bánat tenger egyre dagad,
Az ábrándok még sem fogynak
És belőle könnyek árja
Szivárog a szempillámra.

Modol.

Álom.

A fehér redőnyök le voltak eresztve, hogy az ablakokon a forró napsugár be ne hatolhasson a keleti kényelemmel és pompával berendezett boduárba.

Egy keskeny aranyzalag mégis belopódzik egy kis résen s épen a szép Margit arcába tűz. A még mindig szép és kiváncsos asszony hófehér kezét szemei elé tartja allenzőnek, majd megszólal:

— Béla, huzza össze azt a redőnyt jobban, bántja a szemem a nap.

— Minek édes? Hajtsa a fejét a vállamra. Igy ni. Ugy-e most már nem bántja? Miért huujja be a szemét? Talán álmos?

— Fáradt vagyok.
— Hát aludjék el.

— Jó! Ha álomban mosolyogni lát, akkor biztosra veheti, hogy kellemes dolgokról álmodom. De maga üljön oda a hintaszékbe. Ugy ni. Közelebb ne merjen jönni!

Karjait feje alá hajtja a szép asszony. A csipke lecsuszik a fehér karokról, melyeknek márványszerű fehérségét még jobban kiemelik a rájuk omló barna fűrtök. Szemei be vaunak hunyva. Keble a vékony ruha alatt kecsesen hullámszik s ruhája alól kis török papucsba bujtatott formás lábai hivogatólag, kaczeran integetnek.

A fiatal ember lassan, csendesesen felkel a hintaszékből s közeledik a pamlag felé. Egy pillanatig habozva áll meg mintha valamin gondolkodoznék, azután lehajol, karjával átfonja a karsu alakot s csókokkal hinti be a lehunyt szemeket, a félig nyilott ajkat.

A szép ajkak pedig, mikor egy pillanatra megszabadulnak a csóközöntől, mosolyra nyílnak s halkán suttojják:

— Oh, mily szépet álmodtam édesem ...

* * *

Ejfelre jár, a bálteremben vigan kerिंगőznek, A terem fojtó meleg légköréből a folyosóra menekül a szép asszony.

A pálmák és leanderek által képezett árnyas fülke felé közeledik, hogy ott a bódító keringők fáradaimait kipihenje, s álmodozzék a szeretett férfiről.

Fáradaim? Bizony azok. Kezdi érezni a harminczegy év terhét. Bizony már nem tánczol oly könnyen, mint még pár év előtt is. Néha ugyan nem érzi a fáradságot. Csupa ifjúság, csupa tűz, csupa szerelem, de néha-néha, különösen ugy táncz után olyan fáradt, olyan bágyadt lesz.

Belenéz a remek legyezőjén levő tükörbe s egész megvigasztalódik, mert onnan egy üde női arc mosolyog reá.

Elmélázva ül pár perczig, majd a teremből kihangzó mazurka dallamos ütemei kötik le figyelmét s arczáról egyszerre eltűnik a boru.

Felkel s sietve megy a terembe. Picziny selyemcipős lábaival ütemszerűleg lépdel, szemei ragyognak, keble lázasan hullámszik. Eh, harminczegy év ide, harminczegy év oda — ő még mindig a legszebb asszony, nincs a ki vele versenyezne. Hallja fülébe cseugeni Béla vallomását:

— Legszebb asszony vagy a világon.

Igen, igen, így mondotta.

Imádlak! Imádom sugár természetet, be-szédes két szemedet, édesen cseugő hangodat! Szeretlek végtelenségig!

azon, hogy tüntetőleg hivalkodott az-
zal, mely egyéniségével nem áll pár-
huzamban, vagyis hogy ő az államnak
jó polgára lenne, mert, ha a fenti
adatok alapján keresnénk meg az adó-
kulcsot, úgy az ellenkező kijelentésre
kellene szorítkoznia; no de ha más
nem mondja azt róla, sőt még felté-
telezni sem tudja, kénytelen ő maga
értéknélküli személyét tömjénezni.

Azok az illetők pedig, kik annyira
utalva érzik magukat az ilyen s hasonló
jó tétemények végett csupán eszközül
felhasználtnak, ezuttal elég tágterük
nyílt meggyőződhetni, hogy érdekeik
mennyire lesznek megóva azon ténye-
zők által, kik hivatva volnának ily
esetekben jóakarattal közreműködni;
azt hisszük, hogy felfognak ocsudni a
tespedésből s leszámolnak a helyzettel
mielőbb.

Tiszta választások.

(E.) A legközelebbi képviselőválasz-
tások idején egy törvény fog életbe
lépni, melynek hivatása: Magyarország
közéletébe belevinni az erkölcs, jog és
igazság szellemét. Fájdalom, ennek a
szellemnek hiánya sok esztendőn ke-
resztül érezhető volt a hármás bér-
cz és négy folyam hazájában. Nem ku-
tatjuk most ennek okát, hisz köteteket
lehetne összeírni az átkos pártszel-
lemről és a korrupciónak, másrészt
jobban esik nekünk a jelen megnyug-
vásáról és a jövő reményéről írni,
mint rekriminalni.

Az új törvény, melytől korszakos
átalakulást várunk és kell várnia min-
den öntudatos magyarnak, a kuriai
bíráskodás. E törvény hozatalának
közvetlen célja a választási visszaélé-
sek megszüntetése. Mindenre kiterjedő
figyelemmel és kérlelhetetlen szigoru-
sággal biztosítja ez a törvény a vá-
lasztási rend tisztaságát és a polgár
legszentebb jogának szabad gyakorlását.

A hatósági személy vagy személyek
befolyását a választás eredményére
bárminő formában, amennyiben az
irott törvényben kifejezésre lehet jut-
tatni, lehetlenné teszi. A megvesz-

Mi is az a harminczegy év!

Csak akkor öreg az ember, ha nem tud
már szeretni. Pedig ő tud. Tud, szenvedély-
lyel, lévvel, tüzzel, nem úgy, mint azok az
ostoba bakfis lányok. Akit szeret, annak
odaadja mindenét, szívét, becsületét az
életét.

A női öltözék elé ért a szép asszony. Is-
merős hang ütötte meg fülét. Megállott.
A félig nyitott ajtón keresztül hallotta:

— Esküszöm önnek, hogy nem szeretem
azt az asszonyt De mit gondol kis bohó,
hiszen anyám lehetne. Harminczegy éves!
Csak nem tart olyan bolondnak, hogy aszalt
szilvát egyek, mikor üdén, hamvaskéken
mosolyog rám a fáról a friss gyümölcs.
Üdén, kíváncsian, mint a maga szeme,
édes — hamvas mint a maga arca, édes.

Az ajtó előtt pe ig ott áll a szép asszony
rckadozva, összerőtten. Nem tud mozdulni
helyéről, mintha lábai odagyökereztek
volna. Könybe lábának szeméi s a lefutó
könyvesebb barázdát szánt rizs poros arcán.
Hosszu idő mulik el, míg magához tér s
ajkai halkán susogják:

— Felébredtem!

Kincses Béla.

tegetést és itatást a legszigorubb bü-
tetéssel, a mandátum elvesztésével
sújtja. A katonaság, csend- és rend-
őrség annyiban áll a választási elnök
rendelkezésére, amennyiben azt a
rend fentartása megkívánja, s a vá-
lasztási elnökre, aki e törvény ellen
vét, a büntetés maximumát szabja.

E törvény rendelkezései értelmében
a központi választmányok igazán hi-
vatott örei a választói jognak. Ki van
zárva, hogy a saját hibáján kívül egy
választó is ne kerüljön bele a névjegy-
jegyzékbe. A választónak a névjegy-
zék kifogásolása a legnagyobb mérték-
ben meg van könnyítve, egy héttel a
föllebbezés beadása után már a leg-
felsőbb fórum, a miniszter dönt fölötte.

A választási agitáció az alkotmány-
nyos szellem és a tisztesség keretében
korlátozva nincsen, de aki vallással,
gyűlölettel és bujtogatással agitál: börtön-
be jut.

Ha közhivatalnok lép fel képviselő-
nek, hivatali befolyását a maga elő-
nyére ki nem aknázhatja, mert három
hónappal a választás előtt le kell mon-
dania állásáról.

Az új törvénynek egyik legnagyobb
reformja az, hogy az adóhátralékosnak
is biztosíthatja a választói jogot. A
cenzus-törvénynek eddigi ellenkező
rendelkezése a választói jogot tartal-
mazó törvénynek — igen helytelenül
— bizonyos végrehajtói jelleget köl-
csönzött. A választó jogának megfosz-
tásával akarta pontos adófizetésre
kényszeríteni. Nemcsak bosszantóan
kicsinyes, de igazságtalan is volt ez
a rendelkezés, mert ha a választó
meg is fosztotta jogától, azért annak
az adót mégis le kellett fizetnie. Az
új törvény folytán minimum százöt-
venezzerrel szaporodik a tényleges vá-
lasztók száma, s ez a szám magában
véve egy nagy diadalt jelent. S hogy
a törvény, jog és igazság érájában
még az éra hajnalán se legyenek jo-
gaiktól megfosztott polgárok, a kuriai
bíráskodásról szóló törvény idevágó
rendelkezése már a jövő év elején lép
életbe, s csaknem bizonyos, hogy még
az idén foganatosítják az adóhátralé-
kos választók pótlósszeírását.

Ez az új törvény tartalma, ez az
igazi magyar közszellem ébredése, ez
a mi büszkeségünk. Sokat, mondhatni
mindent várunk ettől a törvénytől. A
korrupt választások valósággal megmé-
telyezték a magyar nép, különösen a
földmives osztály politikai és társa-
dalmi felfogását. Hisz azt tanulta be-
lölük, hogy pénzzel, erőszakkal és
népbolondítással kormányozzák az or-
szágot. A paraszt azzal a meggyőző-
déssel vágta zsebre a pénzt, hogy az
ő urai romlottak, romlottabbak mint ő.

S a jövőben ur és paraszt meggyő-
ződése szerint fog szavazni. Olyan
törvényhozás ül majd össze Budapes-
ten, amely hű kifejezője lesz minden-
nek, a magyar nemzet érez és kíván.
Ilyen törvényhozás fel fogja viragoz-
tatni Magyarországot.

UJDONSÁGOK.

— Fényes esküvő tartatott az elmúlt hé-
ten a szomszédos Félégyházán; Kucsera
Ferenc városunk adópénztárnoka tartotta
egybekelési ünnepélyét Riehl Ilonka kis-
asszonnyal. Tár-ós boldogságot kívánunk a
szép fiatal házaspárnak.

— A haza dalnoka nyiregyházai Kósa
Lajos a költők mestere, — mint ő magát
névjegyén megtisztelti, városunkba — érkezett
s e hó 7-én d. n. a városi népkertben szó-
noklatot tart. Kívánjuk, hogy a sok há-
nyódtatásokat át élt dalnok minél nagyobb
sikerrel tartsa meg előadását.

— Hogy folynak a próbák. Meg emléke-
ztünk az iparos ifjuság azon nemes törekvé-
séről, hogy Pünkösöd első napján a népkerti
arénában táncszal egybekötve jótékony-
célú műkedvelői színelőadást tart. Ez al-
kalommal a Népszínház kedvelt darabja
„Kósa Jutka, az akasztott árvája“ énekes
színmű kerül színpadra. Még alig vették kez-
detüket a próbák s már is elmondhatjuk,
hogy a szereplők miudegyike otthonosság-
gal áll a színpad deszkáin, úgy annyira,
hogy az idegen szemlélőt csalódásba ejtik
biztos, határozott mozdulataikkal, hogy az
illető azon tudattal távozik, hogy egy színi-
társulat által tartott próbának volt szem-
lélője.

— Tűz. Nagy tűz volt e hó 2-án az esti
órákban az árvíz utcában, mely alkalom-
mal a Pitrik féle ház teljesen elhamvadt.
A tűz oka ismeretlen. A mi pedig a tűz
lokalizálását illeti, az ez alkalommal ép
úgy történt, mint az reudesen történni szo-
kott — fejezve:

1. A toronyór csak későn vette észre a
tűzet s így elkésve adta meg a vészjelt.

2. Tűzoltóságunk csak egy negyed órai
fejvesztett kapkodás után volt képes kivo-
nálni a laktanyából s mikor végre ez meg-
történt, akkor a sötétség miatt nem halad-
hattak kellő gyorsasággal, mivel éjjeli
lámpájuk felgyújtva nem volt.

3. A mikor végre megérkezett városi
tűzoltóságunk a veszély színhelyére, készü-
letlenségük folytán csak hosszabb idő után
voltak képesek az amugy is rooga állapot-
ban levő műszereiket működésbe hozni s
mire ez is megtörtént, már nem volt egyéb
teendők, mint a hamvadóban levő para-
zsakat oltani. Ez a munka pedig nem elé-
gítette ki a mi ambíciós városi tűzoltóin-
kat s hogy mégis valamit csináljanak, olyan
perpatvari csaptak a önk. tűzoltókkal, hogy
az akármelyik piaci kofának is díszere
válnék. Híjába, az régi tény marad, hogy
fegyelméletlen csapat összműködésre alkai-
matlan s az ily elemek fentartására fordí-
tott összeg nem egyéb, mint kidobott pénz.

— Színház. Színes plakátok hirdetik ked-
ves vendégünk közeledését, ugyanis Huszti
Márton jól szervezett színtársulatával f. hó
10-én bemutató előadást tart, mely alkalom-
kor színpadra kerül: a „Mozgó fényképek“ című
kitűnő bohózat. A mint olvassuk a színházi
jelentést a legváltozatosabb és legújabb da-
rabokat mutatják be és reméljük, hogy az
előadásokat ismert odaadással és sikerrel
fogják játszani, s így mi is örömmel lelke-
sülhetünk és áldozhatunk Thália papjainak.

— Szociálista asszonyok. A szentesi szo-
ciálisták sűrűn gyűleseznek, már legalább
is sűrűn kéri erre az engedélyt az ottani
polgármesteri hivatalnál. Az utóbb tartott
népgyűlésre két nőszóukot is jelentettek
be a gyűlést kérvényezők. Dr. Lakos pol-
gármester azouban nem engedte meg a be-
jelentett nőkeket ezen szereplést, — mert
szégyen volna ugymond — ha a szentesi
férfiak még a politikában is az asszonyok
után indulnának. A szociálisták azouban
nem elégedtek meg ezzel s utóbb egy asz-
szonyi népgyűlés engedélyezése iránt nyuj-
tottak be kérvényt a polgármesterhez a ki
azouban az asszonygyűlést nem engedé-
lyezte.

— Negyedik magy kir. szabadalmazott osztály-
sorsjáték. Az előttünk fekvő tervet szerint má-
jus hó 18-án és 19-én lesz az I. osztály buzá-
és figyelemztetjük különösen olvasóukat, hogy a nyo-
résű esélyeket csak akkor lehet ezen sorsjátéknál
teljesen kiaknázni, ha már az első osztálynál meg-
kezdjük a játékot. Amint különböző helyről értesü-
lünk a sorsjegyek iránti kereslet épen oly élénk és
nagy, mint az első játéknál volt és azért tanácsos,
hogy minél előbb egy sorjegy birtokába jussunk.
Az I. osztályu sorsjegyek árai 11 sorsjegy 6 frt, —
1/2 sorsjegy 3 frt, — egynegyed sorsjegy 1 frt 50
kr., egy nyolczad sorsjegy 75 kr. — Ha a külön-
böző föfelárusítók felett szemlélt tartunk, akkor az
előttünk ismerős Török A. és Tsa cégét, Bpesy
Vácz-körut 4 a mint szolid bankházat, mely nagy
szerencsével játszik, bizvást aján hatjuk. Aki tehát
Török A. és Társánál Vácz-körut 4 a alatt vásárolja
sorsjegyét, az a legjobb kezekben van.

— **A H.-M.-Vásárhelyi ovónő-képző intézet** I. osztályába az 1899—1900-iki tanévre 40 oly növendék vétetik fel kik életük 14. évét betöltötték, de a 40-et meg nem haladták és ép testalkatúak, jó zenei hallásuk s a polgári leányiskola IV-ik, vagy a felső népiskola II-ik osztályát sikeresen bevégezték. A felveendő növendékek bejárók vagy bentlakók. A bentlakók lehetnek: ingyenes, fél-dijas, vagy egész dijas növendékek. Egész díj egy évi teljes ellátásért 100 frt, féldíj 60 frt. Ezenkívül tankönyvekért és felszerelésekért 32 frt, mely utóbbi összeget az ingyenes növendékek is befizetési tartoznak. A folyótel iránt való folyamodványok a Nm. vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz f. május hó 31-ig Rubiczai Aladár igazgatóhoz küldendők. A folyamodványhoz csatolandó: keresztlevél, iskolai bizonyítvány, vagy ha a folyamodó még iskolai növendék, az illető igazgatóságtól látogatási bizonyítvány továbbá erkölcsi, orvosi véd-himlőoltási és szegénységi bizonyítvány. A nem magyar nyelvű bizonyítványok hiteles magyar fordításban melléklendők. Pontos lakásczím szükséges. Felvételi vizsgák mindeukor július hó első napjain tartanak.

Henneberg-selyem

45 krajczártól 14 forint 65 krajczárig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltetnek, — fekete, fehér, és színes, — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

I R O D A L O M.

Kétéves énekesnő. Az amerikai lapok sokat írnak most egy csodagyermekről, a két esztendőes Mildred Estelláról, akinek bámulatos zeneérzéke van. Az első hallásra a legnehezebb dalt énekl; s e mellett hangja oly édesen cseng s oly kifejező, hogy megremegteti a szíveket. A csöpp teremtes akinek rendkívüli fényes jövőt jósolnak, már nyilvános hangversenyt is adott, most pedig, természetesen szüleiivel, hangverseny-körútra indul. Ennek a csodagyermeknek közölte az arczképét a »Budapest« egyik legközelebbi száma. Egyáltalán a »Budapest«-nek nagy érdeme, hogy nemcsak a napi eseményeket illusztrálja, hanem a hazai és külföldi nevezetesebb egyének arczmásaival is megismerteti olvasóit. Ezekre rug évenként a közlött illusztrációk száma. Tagadhatatlan, hogy ezea a téren egyedül áll a »Budapest« a napi sajtóban. Aki tehát az eseményeket művészi kivitelű illusztrációkban is óhajtja látni: annak bátran ajánlható a »Budapest« képes pol. napilap; annál is inkább, mert terjedelméhez képest rendkívül olcsó; egy hónapra 1 frt, negyedévre 3 frt. A megrendelések és előfizetések a »Budapest« kiadóhivatalához Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3 sz. a. küldendők. Ugyanott kívánatra mutatószámot is lehet kapni.

Secessió! Művész körökben a secessió mindig nagyobb tért hódít az az új, most még gyermekkorát élő új irányzat, melyből a jövő művészete fog kifarjadosni, mindig több és több hívet szerez, kik szakítva minden béklyóval, minden szabállyal melyet az eddigi iskolák a klasszikus mesterek remekéből voutak le most teljesen új csapáson indulnak s a gondolatnak az eszmének akarják a vezérlő szerepet átengedni a kifejezés technikája felett. A

»Képes Családi Lapok« ez a minden aktuális kérdéssel foglalkozó képes szépirodalmi lap érdekes cikkeket közöl a secessióról abból az alkalomból, hogy megnyitott a tavaszi tárlat. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 8 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatószámot ingyen küld a kiadóhivatal Bpest, V., Vadász utca 14. szám.

K Ö Z G A Z D A S A G.

A buza-termelés jövője.

(Folytatás.)

Az 1882—1896-iki évek aratásai legtöbbszörre fölöslegét szolgáltatott s így tetemes tartalékok keletkeztek, a közben eső négy gyengébb aratás hiányainak pótlására. A tartalékok azonban elfogytak, sőt az 1897-iki termés nagyon is az átlagon alul maradt s így a helyzet kezd komolylyá válni. Hogy az utóbbi években az árak világszerte oly alacsonyok voltak, annak az az egyszerű oka, hogy az 1889 ki év óta hét olyan buza-termő s hat olyan rossz termő év volt, a mely jóval felül adott az átlagon s a melyek olyan buzakészleteket halmoztak fel, a melyek nem engedték az árak emelkedését egy-két gyengébb termésű évben sem. A tartalékok most már azonban teljesen kiapadtak s az emberiség csupán a folyó termésekre van utalva. De miként mondtam, a szükséglet is oly mérvben emelkedik, hogy az 1894. évi termés — mely mind a művelés alá vett buza-föld, mind pedig a termés nagyságára nézve, az eddig feljegyzett termések között a legnagyobb volt — kevesebb, mint a mielő a folyó évi szükséglet.

Kétségen kívüli dolog, hogy a legutóbbi évekig a buza termesztése lépést tartott a fogyasztással, sőt itt-ott tulproductio is volt. A buza-termő földnek a fogyasztás arányában szaporítottak. A világ megbarátkozott azzal az eszmével, hogy a távol buza-termő országok kimeríthetetlen gabonatarházak s azt hitte, hogy a buzába bevett területek évente könnyedén szaporíthatók néhány millió hektárral. Am a dolog nem így áll, mert a buza-termő terület földünkön szigoruan korlátozva van, de másrészt ha a szántóföld-terület évente néhány millió hektárral szaporítatik, hamar végére jutunk a mi korlátolt terjedelmű földünknek. Miután tudjuk most már azt, hogy az emberiség évente több mint 6 millióval szaporodik s így az évi buzaszükséglet csak ezen a czímen évente legalább 98 millió hektoliterrel fokozódik (csupán 163.5 liter vétetett fel fejenként fogyasztásra és vetőmagra) lássuk most már milyen a világtermelési képesség, ezzel szemben.

A buza-termelés terén ma kétségen kívül Amerika és pedig az Egyesült államok játszik a legfontosabb szerepet, amennyiben az évi buzakivitelük meghaladja az 50 millió hektolitert. Amerika buzafeleslege a hatvanas- és hetvenes években hirtelen emelkedett, mert ebben az időben csakugyan óriási területek foglaltattak le buza-termelésre. 1885 óta azonban a buza-termő föld évenkénti szaporodása minden évben kisebbdedt s jelenleg az egyesült államoknak ugyszólván semmi miveletlen priári földje sincs. A kitünő szűz talajokat gyorsan felhasználták s ma a buza-termő föld területe legfeljebb a kukoricza, rozs vagy más hasznos növények rovására nagyobbítható. Ezzel szemben azonban egyetlen egy or-

szágnak sem szaporodik a lakossága oly mérvben, mint épen az Egyesült-Államoké. Száz évvel ezelőtt csak 4 millió — ellenben 1890 ben 62 és 1 fél millió lakossa volt, a szaporulat 1880 tól 1890-ig nem kevesebb mint 12 millió. Miután pedig az emberiségnek bevándorlás és természetes szaporodása kedvező, feltehető, hogy a szaporodás ott a jövőben sem fog csökkenni, sőt elleukezőleg hatványoszerűen fokozódni. Természetes következménye ennek, hogy az Egyesült-államok buzakivitele, már a közel jövőben jelentékenyen csökkenni fog s egy emberöltő sem kell ahhoz, hogy teljesen megszűnjön. Pedig az egyesült államok gabonakivitele az összes buzakivitelnek egyharmadát tette ki s ha a maga 50 millió hektoliterjével lemarad, máris roppant nagy kalamitásokat fog világszerte okozni.

Az egyesült államok után Oroszország exportál legtöbb búzát. 30—40 hektolitert évente. Ennek az országnak is csak ideig-óráig tart feleslege. Lakosainak száma 1859-ben 74 millió volt, ma meghaladja a 100 milliót s bizonyos, hogy az orosz pusztaság gyorsabban szaporodik, mint Európa bármely népe. Az igaz, hogy ez a nép iszonyuan nyomorult s az éhínség pusztít közöttük a mikor nagy buzafeleslegeket szállítanak külföldre. Elvégre azonban ez az állapot nem tarthat örökké, s kétségtelen, hogy Oroszországnak buzakivitele is lassacskán csökkenni fog, ha nem is oly szembetűnően, mint Amerikáé, Oroszországnak tényleg vannak még területek, melyek szükség esetén buza-termelésre foglaltathatók. Ilyen volna nevezetesen csaknem egész Szibéria, ha a búzát mindenütt jól megteremné. Csakhogy Szibériának klímája hidegebb, semhogy buza-termelésre alkalmas volna. Csak kedvezően fekvő területeken termi meg a búzát s ezért Chilkow herceg orosz kereskedelmi miniszter 1896-ban oda nyilatkozott, hogy Szibéria búzát és rozst soha sem termesztett és soha sem fog termesztetni annyit, a mennyi Szibéria lakosságának ellátására elegendő volna. Egy évvel később Krapokin herceg ezt az állítást szintén igaznak mondta.

Igen nagy terjedelmű és bámulatos termőképességgel bíró buza-földek vannak Canada északnyugati tartományában, különösen Manitobában a hol 500000 hektár kitünő buza-föld került megművelés alá, a melynek tavalyi termése 6.6 millió hektoliter buza volt, a melynek egyötöd része került kivitelre egyenesen Angolországba. Sokáig voutak abban a hitben, hogy Canada képes volna az egész világot ellátni búzával. E hitünknek azonban az eredmény semmikép sem felel meg, mert 1884 óta egész Canada buza-termő területe csak 20000 hektárral növekedett s kivitele sem gyarapodott nagyobb arányokban.

Mondják, hogy Ausztráliában volnának buza-termelésre alkalmas óriási területek s nevezetesen, hogy Queenslandban még 200000 hektáryi miveletlen terület van, a mi különben magába véve sem valami igen sok. A tények azonban azt mutatják, hogy ezen világrész éghajlati viszonyai a buza-termelésre nem kedvezők s e miatt csak a déli tengerparti öv egy kis részén termesztethető buza, de ott is oly rosszak az átlagtermések — hektáronként 43 hektoliter — miszerint csodálkozni lehet, hogy ott búzát egyáltalán termesztnek.

(Folyt. köv.)

A MAGYAR KIRÁLYI

ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, Váczi-körut 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gözcseplőgarnituráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozógépeit, gőzkukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűrészeit, „Millenium“ kaszáló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselek: **Fischhof Testvérek SZEGEDEN.**

A csongrádi
látképes levelező lapok
csinos kivitelben,
példányonként 4 krért kaphatók:
Lapunk kiadóhivatalában.

„Thurzófüred“
Klimatikus gyógyhely
Hidegvizgyógyintézet
Üdülő és nyaralóhely.
SZEPESEGYE DÉLI RÉSZÉN.
Kitűnő éghajlati viszonyok; 350 méternyire a tenger fölött. Pompás és nagy kiterjedésű és fenyveserdő. Kitűnő forrásvíz.
Vasuti állomás posta és távirda:
GÖLNICZBÁNYA
20 percnyire a fürdőtől.
Kassa-oderbergi vasút: gölniczi szárnyvonal
Évad:
május 15. — szept. 30.
Állandó fürdőorvos; fővárosi vendéglős.
Prospektust ohajtásra küld az Igazgatóság:
címe: Budapest, Kossuth Lajos utca
9., II. vagy GÖLNICZBÁNYA.

Speczialista
sérvkötőkben

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemből, nem esszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az érzékeny szerkezetétől fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi-sérvkötő idomított pellotával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel. Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabaddalom.

Kitüntetve brüsszelben, aranyéremmel és díszokmányokkal.

ÁRAK: egyoldalú 6 forint. kétoldalú 12 forint.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, haskötők, görseherisnyák és mindenféle gummiárak urak, hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

cs. és királyi orvos sebészeti mű- és kötszergyáros BUDAPESTEN. (Alapított 1878.)

IV. ker. koronaherczeg utca 17. szám.

Sebészeti műszergyár gázmotoreivel: IV. ker. Rostély-utca 15. sz.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinek küldetik. Nem megfelelő kötszerek készséggel becséréltetnek.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételénél 10 százalékos engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételénél 10 százalékos engedélyeztetik.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZÉKE.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3909	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

A negyedik nagy m. kir. osztályosorsjáték nem sokára ismét kezdődik és

100 000 sorjegyre **ujból** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt lévő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Szives mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyet a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész 1. o. eredeti sorsjegyet 6 — frt
" fél " " " " 3. — "
" negyed " " " " 1.50. — "
" nyolczad " " " " — .75. — "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges be- küldése ellenében,

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyi váno- san történnek és azoknál mindenki megjelenhetik

Kérjük a rendelmenyelményeket mielőbb, legké- sőbb azonban

f. é. május 18 és 19-ig mely napon a huzás van,

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító

BUDAPEST,
V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt ve- vőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** uraknak Budapest.

Kérek részrenre I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos ter- vezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem }
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Clayton & Shuttleworth
mégőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújtanynosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobili és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, jölene-cséplők, tisztító-roszták, kondenzozók, kazalók és anatólgépek, számanyútlók, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, grif-malmok, egytelmes acél-ékek.

2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kéré- sűre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.